

**SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY
OŚRODKA RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ W KIELCACH
ZA ROK 2014**

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach wyznaczony przez Prezydenta Miasta Kielce Pana Wojciecha Lubawskiego Zarządzeniem Nr 459 /2011 z dnia 19 grudnia 2011r na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w mieście Kielce zgodnie z art.76 ust.4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 332), która obowiązuje od 1 stycznia 2012 roku przedstawia Staroście i Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

W 2014r w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej pracowały 24 osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę w tym:

- 4 pracowników administracyjnych

-20 pracowników merytorycznych (12 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 3 psychologów, 1 pracownik socjalny, 3 pedagogów,1 starszy specjalista pracy socjalnej)

W 2014r chęć bycia rodziną zastępczą zadeklarowało łącznie **25 rodzin**. Z tego bezpośrednio do ORPZ w Kielcach zgłosiło się **10 rodzin jako kandydaci** na rodziny zastępcze (1 na spokrewnioną i 9 na niezawodowe, z czego 1 z możliwością przekształcenia się na rodzinę zawodową z funkcją pogotowia rodzinnego) natomiast **15 rodzin** złożyło wnioski bezpośrednio do Sądu Rejonowego w Kielcach (12 na rodziny spokrewnione i 3 na rodziny niezawodowe) .

Na zlecenie sądu zostało sporządzonych **19 opinii o kandydatach** na rodziców zastępczych z czego : **17 opinii** pozytywnych i **2 opinie** negatywne. Z pośród opiniowanych przez ORPZ rodzin **11 rodzin** już zostało utworzonych w tym : 2 rodziny na koniec 2014 r czekały na uprawomocnienie się postanowienia sądowego, **3 rodziny** nie zostały utworzone, gdyż dzieci pozostały w rodzinie naturalnej, **2 rodziny** nie zostały utworzone z uwagi na negatywną opinię ORPZ , **2 rodziny** zrezygnowały z ubiegania się o bycie rodziną zastępczą, a **1 rodzina** oczekują na zakończenie postępowania sądowego w sądzie o utworzenie rodziny.

W 2014r w ORPZ przeprowadzono **2 szkolenia PRIDE** . Łącznie przeszkolono **10 rodzin** z terenu Miasta Kielce. Po ukończeniu szkolenia wydano **4 zaświadczenia kwalifikacyjne** w tym: 1 na rodzinę zawodową pełniącą funkcje pogotowia rodzinnego i 3 na niezawodowe pełniące funkcje rodzin pomocowych dla rodzin zawodowych już funkcjonujących. Przeprowadzono także **1 szkolenie dla spokrewnionych rodzin zastępczych** programem własnym ORPZ, w którym uczestniczyło **8 rodzin**.

Od stycznia 2012 roku w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodzina zastępcza spokrewniona,
- rodzina zastępcza niezawodowa,
- rodzina zastępcza zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, mogą być na ich wniosek wspierane przez **rodziny pomocowe**. Rodziny pomocowe obejmują opieką dzieci z rodzin zastępczych, z rodzinnych domów dziecka w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z urlopem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu.

W 2014r skorzystało z urlopów **6 rodzin zastępczych zawodowych**. Dzieci w tych rodzinach zostały w tym czasie objęte **opieką 5 rodzin pomocowych**.

Na koniec grudnia 2014 w Mieście Kielce funkcjonowały **162 rodziny zastępcze**, w których przebywało **227 dzieci**, w tym **32 dzieci poniżej 3 roku życia**. W 2014r powstało **18 nowych rodzin**, w których umieszczono **24 dzieci**.

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.Spokrewnione	108	135
2.Niezawodowe	39	45
3.Zawodowe	11	29
w tym:		
- specjalistyczne	4	6
- pogotowia rodzinne	4	14
4.Rodzinny dom dziecka	4	18
Razem:	162	227

Opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej **zostało objętych 162 rodzin zastępczych** oraz **4 placówki opiekuńczo- wychowawcze typu rodzinnego**. Ponadto koordynatorzy sprawowali opiekę nad **31 pełnoletnimi wychowankami**, którzy przebywali w rodzinach zastępczych a obecnie uczą się i pobierają z tego tytułu świadczenie na kontynuację nauki. Koordynatorzy nawiązali ścisłą współpracę z rodzinami. **Dokonali 2146 wejść** do rodzin zastępczych i **wykonali 2174 rozmów telefonicznych** z opiekunami zastępczymi.

Koordynatorzy przeprowadzili **2052 indywidualnych konsultacji pedagogicznych** z rodzinami zastępczymi udzielając im porad w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych. W celu uzupełnienia kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej koordynatorzy **skierowali 14 rodzin zastępczych na szkolenie** prowadzone przez trenerów Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach z czego: **4 rodziny niezawodowe** ukończyły szkolenie PRIDE oraz **8 rodzin** spokrewnionych ukończyło szkolenie w/g indywidualnego programu ORPZ, **2 rodziny** odroczone z powodów zdrowotnych na szkolenie w 2015r.

Ponadto ORPZ zorganizował dla funkcjonujących już rodzin zastępczych i rodziców naturalnych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych **„Szkolę dla Rodziców i Wychowawców”** prowadzoną przez dwóch przeszkolonych w tym zakresie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w ORPZ w Kielcach w wymiarze 40 godzin tj. 10 spotkań po 4 godziny. Szkolenie miało charakter warsztatowy i ukończyło je **13 osób**.

Jednym z ważniejszych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej **jest dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci** przebywających w pieczy zastępczej. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia nie rzadziej niż raz na kwartał, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy. W związku z tym **dokonano 383** takich ocen. Oceny każdorazowo miały formę zespołów, w których uczestniczyli: dyrektor ORPZ, koordynatorzy rodzin, przedstawiciele szkół, przedszkoli, do których uczęszczają dzieci, kuratorzy sądowi, czasami rodzice naturalni, a w przypadku starszych dzieci także dzieci oraz pracownik ORPZ sporządzający po zespole opinię. Na ocenę składa się ocena sytuacji szkolnej, zdrowotnej, rodzinnej dziecka. Po dokonaniu oceny sytuacji dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej ORPZ w Kielcach sporządził i wysłał do Sądu Rejonowego w Kielcach **383 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej**.

Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej **5 dzieci** zmieniło formę pieczy zastępczej z rodzinnej na instytucjonalną. Powodem zmiany formy pieczy zastępczej była w pierwszym przypadku rezygnacja z pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, dwa kolejne przypadki spowodowane były stanem zdrowia dzieci, który zagrażał pozostałym dzieciom przebywającym w dotychczasowych rodzinnych formach opieki zastępczej. W czwartym przypadku dziecko nie chciało przebywać pod opieką dotychczasowej rodziny zastępczej. Ponadto jedna rodzina zastępcza spokrewniona została rozwiązana na wniosek ORPZ przez Sąd z powodu nieprawidłowego funkcjonowania a dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. W niektórych rodzinach zalecono stały monitoring i wsparcie rodziny z uwagi na to, że rodziny te wywiązują się z obowiązków opiekuńczych nad dziećmi ale są niewydolne wychowawczo np. starsi dziadkowie wobec dorastających wnuków.

Koordynatorzy w celu oceny sytuacji szkolnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej **717 razy skontaktowali się bezpośrednio i telefonicznie z placówkami oświatowymi**. Ponadto w wyniku ich działań **zmobilizowano 295 rodzin** do podjęcia współpracy ze szkołą i innymi placówkami oświatowymi.

W celu poprawy sytuacji zdrowotnej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych koordynatorzy **podjęli 48 działań** zmierzających do ustalenia bądź przyspieszenia terminu wizyt lekarskich. Ponadto **zmotywowali rodziny do skonsultowania 129 dzieci** u lekarzy specjalistów (psychiatra, neurolog, kardiolog itp.). W przypadku **17 dzieci** działania koordynatora przyczyniły się do ustalenia stopnia niepełnosprawności u dziecka.

W celu skorzystania z poradnictwa psychologicznego koordynatorzy skierowali łącznie **103 dzieci** do MZPPP, SOW, ŚCE w Kielcach.

W 2014 r opieką psychologiczną w ORPZ było objętych **165 dzieci**. Psycholodzy ORPZ **400 razy** spotkali się z dziećmi i ich rodzicami zastępczymi. Każde spotkanie zakończone było **poradą psychologiczną**. Psycholodzy sporządzili **140 opinii psychologicznych**. W trakcie diagnozy psychologicznej (na proces diagnostyczny może przypadać więcej niż jedno spotkanie) nadal pozostaje jeszcze **24 dzieci**. Ponadto stałą diagnozą i wsparciem psychologa-terapeuty ORPZ objętych jest **12 dzieci z FASD**.

W 2014r w ORPZ prowadzona była przez psychologa-terapeutę ORPZ **terapia SI dla 22 dzieci**. W 2014 r odbyło się **275 sesji terapeutycznych**.

W ORPZ w Kielcach **korzysta z terapii indywidualnej 26 dzieci**, skierowanych przez koordynatorów oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto prowadzona jest terapia rodzinna i indywidualna **dla 13 rodziców zastępczych**. Łącznie z terapii w ORPZ korzysta **39 osób**.

W celu poprawy kontaktów dziecka z rodziną naturalną koordynatorzy nawiązali **ściśłą współpracę z asystentami MOPR** poprzez wspólne sporządzanie planu pomocy dziecku, konsultacje osobiste, telefoniczne, oraz pisemne wnioski o przyznanie asystenta rodzinie. Łącznie było tych **działań 75**. W sprawach rodziców naturalnych koordynatorzy kontaktowali się także z pracownikami socjalnymi MOPR- **160 kontaktów, z kuratorami sądowymi – 117 kontaktów, z pracownikiem socjalnym ORPZ – 77 spotkania**. Koordynatorzy podjęli także **bezpośredni kontakt z rodzicami naturalnymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej**. Było tych **spotkań 172**.

W ORPZ zatrudniony jest **pracownik socjalny**, który pracuje z rodzicami naturalnymi dzieci umieszczonymi w zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, do których dzieci trafiają z interwencji i pozostają pod opieką tych rodzin do czasu uregulowania przez Sąd ich sytuacji prawnej. W 2014 r pracownik socjalny ORPZ pracował z **72 rodzinami naturalnymi**. W wyniku tej pracy **9 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych powróciło** pod opiekę rodziców naturalnych w tym 6 z pogotowia rodzinnych.

Koordynatorzy pomogli **97 rodzinom zastępczym w sporządzeniu pism urzędowych i procesowych np.** (sprawy lokalowe, alimentacyjne, uregulowanie sytuacji prawnej dzieci itp.), a **35 dzieciom** z rodzin zastępczych pomogli sporządzić indywidualny program usamodzielnienia.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zgłosili do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach informację o **29 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną**, w tym **5 dzieci zostało przysposobionych**.

W 2014 roku **82 dzieci** opuściło rodzinną pieczę zastępczą

Typ rodziny	rodziny	rdd	rodziny	rodziny	rodziny	pogotowia	
Powód opuszczenia pieczy	spokrewnione		niezawodowe	zawodowe	zaw. specj.	rodzinne	razem
Powrót do rodziny naturalnej	6	0	7	0	0	9	22
Przekazanie do adopcji	0	2	0	1	0	2	5
Umieszczenie w innej formie pieczy	0	8	2	0	2	3	15
Usamodzielnienie się pełnoletniego wychowanka	33	0	6	0	0	1	40
Zmiana miejsca zamieszkania rodziny zastępczej	0	0	0	0	0	0	0
razem	39	10	15	1	2	15	82

Wszyscy zatrudnieni koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej złożyli organizatorowi sprawozdania z efektów swojej całorocznej pracy. W sprawozdaniach zwracali uwagę na problemy rodzin zastępczych: brak kontaktów lub konflikty z rodziną biologiczną, trudności wychowawcze z dziećmi, choroba/niepełnosprawność dziecka, niewydolność wychowawczą rodziców zastępczych spokrewnionych (dziadkowie) w stosunku do starszych wnuków. Ale jednocześnie podkreślili dużą otwartość rodziców zastępczych na udział w szkoleniach grupach wsparcia oraz współpracę z koordynatorami. Rodziny zastępcze chętnie korzystają z porad pedagogicznych i wsparcia ze strony koordynatorów.

W 2014r ORPZ sporządził **120 sprawozdań** do Sądu Rejonowego z nadzoru nad rodzinami zastępczymi.

Na potrzeby rodzin zastępczych porad prawnych dla rodzin zastępczych **udzielał radca prawny** w zakresie poradnictwa rodzinnego zatrudniony w MOPR w Kielcach.

Ponadto ORPZ w Kielcach podpisał porozumienia z **45 wolontariuszami**, których pozyskał z grona studentów Uniwersytetu J. Kochanowskiego w Kielcach. Wolontariusze pomagają w edukacji i opiece nad dziećmi w rodzinach zastępczych.

W ORPZ w **ramach grup wsparcia** odbyły się **2 spotkania** rodziców zastępczych. Spotkania odbywały się w dwóch grupach: dopołudniowej i popołudniowej. Łącznie w spotkaniach uczestniczyło **49 osób**. Ponadto raz w miesiącu odbywają się spotkania Stowarzyszenia Rodzicielstwa Zastępczego, w którym uczestniczy ok **19 rodzin zastępczych** zawodowych.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań :

-z sądem rodzinnym, poprzez udział kuratorów sądowych w zespołach dotyczących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, przesyłając informacje o całokształcie sytuacji dziecka wraz z opinią dotyczącą zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej , sporządzając sprawozdania z funkcjonowania rodzin zastępczych, oraz opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze,

- z placówkami oświatowymi (szkołami, przedszkolami, żłobkami) w celu dokonania oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej poprzez bezpośredni kontakt koordynatora z pracownikami tych instytucji bądź też udział przedstawicieli tych instytucji w zespołach dotyczących oceny sytuacji dzieci w pieczy zastępczej organizowanych na terenie ORPZ,

- z MOPR w zakresie oceny sytuacji dziecka (asystenci, pracownicy socjalni, pracownicy działu opieki i wychowania, pracownicy zespołu profilaktyki rodzinnej, pracownicy świetlic środowiskowych itp.)

- ze Świętokrzyskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Kielcach w zakresie zgłaszania do adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną poprzez udział pracowników w/w Ośrodka w zespołach dotyczących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz udostępnianie dokumentacji sporządzonej przez ORPZ dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Przeciwdziałając zjawisku wypalenia zawodowego pracownikom ORPZ zorganizowano **1 spotkanie z superwizji**. Ponadto w celu poprawy pracy zespołowej na rzecz rodzin zastępczych w ORPZ zorganizowano **szkolenie dla 22 pracowników** przeprowadzone przez Towarzystwo Nasz Dom obejmujące 8 godzin dydaktycznych. Szkolenie odbywało się w głównej mierze w oparciu o zasoby zespołu.